

Årsmelding 2022 for Berg, Rokke og Asak historielag

Årsmøtet for 2022 ble avholdt 10. februar på Rokke skole. Innkalling og alle dokumenter, samt valgkomiteens innstilling ble godkjent. Kontingenten ble uforandret: 200 kroner for enkeltmedlemskap og 300 kroner for familiemedlemsskap. Resultatet av valget:

Leder (valgt på årsmøtet):	Ragnhild Løberg Stordahl	Ny
Styremedlem:	Jon Erling Lindquist	Gjenstod 1 år
Styremedlem:	Bjørn Brevig	Gjenstod 1 år
Styremedlem:	Andreas Erichsen	Ny
Styremedlem:	Yngvar Holt	Ny
Varamedlem 1:	Astrid Antonsen	Ny
Varamedlem 2:	Odd Kjell Nilsen	Gjenvalgt
Varamedlem 3:	Aud Kolrud	Gjenvalgt
Revisor for 1 år:	Gyda Amundsen	Ny
Revisor for 1 år:	Freddy Dahl	Gjenvalgt
Valgkomite:	Gerd Syverstad	Gjenstod 1 år
	Lene Høvik Talberg	Gjenstod 2 år
	Jon-Ole Nævra	Ny for 3 år

Etter årsmøtet var avsluttet, fortalte avdelingsdirektør i Østfoldmuseene Lillian Nyborg om Halden Historiske Samlingers planer for Fayegården.

Første styremøte ble holdt 7.3.22 og vi konstituerte oss på følgende måte:

Leder (valgt på årsmøtet):	Ragnhild Løberg Stordahl
Nestleder:	Jon Erling Lindquist
Kasserer:	Bjørn Brevig
Sekretær:	Andreas Erichsen
Styremedlem:	Yngvar Holt

Styret har i perioden avholdt 9 styremøter og behandlet 27 saker. Styremøtene har vært holdt i bryggerhuset ved Rokke skole. Flere av styremedlemmene er engasjert i lagets øvrige komiteer og grupper. Vi bruker StyreWeb for medlemsregister, utsendelser, regnskap, arkiv og hjemmeside. Vi oppdaterer hjemmesida vår jevnlig, og Facebook-gruppa rundt snart 1500 medlemmer.

Representasjon

Historielaget blir invitert til å delta på årsmøter, møter med offentlige instanser og forskjellige andre arrangementer. Oftest deltar en eller flere fra styret. I andre sammenhenger trekker vi inn lagets medlemmer. I 2022 har Ragnhild Løberg Stordahl deltatt på årsmøtet til Østfold historielag (mars), møte med kommunen vedr. fremtidig kultursatsing (august), møte med Østfold historielag for tillitsvalgte (september) og seminar i Fredrikshalds teater i forbindelse med Skeivt kulturår 2022 (oktober). Andreas Erichsen har deltatt på et møte for sekretærer i regi av Østfold historielag med tema erfaringer med StyreWeb. Trygve Simensen og Jon Erling Lindquist har deltatt på årsmøte i Historiske Haldenbilder.

Vi kom sent i gang med våre egne aktiviteter, men fra mai skjedde det ganske mye:

Mai - Vandring langs gammel industri i Tistedal: Om livet i og rundt alle arbeiderbrakkene. Nå er det bare Smedbruket som står igjen av disse. Det ble en flott tur med en engasjert Ulf Lettenstrøm som guide.

*Vi ble tatt med inn i historien, menneskene og bygningene rundt Smedbruket i Tistedal.
Foto: Arne Aase Isaksen.*

Juni – Uddaspillet: På årsmøtet ble det nye styret bedt om å engasjere seg i Uddaspillet i Vadet 8-12. juni. Styret fulgte oppfordringen. Vi hadde en bod på markedet med informasjon om bl.a. husmannsplasser i området, og vi solgte bøkene våre. Halden Husflidslag hjalp oss med tidsriktige klær, slik at alle som sto på markedet var kledd i drakter fra 16-1700 tallet.

*Ikke noe å si på bekleddingen vår på Uddaspillet!
Foto: Ragnhild Løberg Stordahl.*

Juni – Aktivitetsdager for barn: Vi inviterte 5. trinn fra Berg skole til to dager med aktiviteter på Rokke skole. Det ble et velkomment avbrekk for ungene. Historielagets medlemmer stilte opp, bygdelaget stilte idrettsplassen til disposisjon, og Kirstine Garder hadde en dag med et veldig populært sandvolleyballkurs. Barna fikk i tillegg en omfattende omvisning i Rokke kirke og i museumsmagasinet, de fikk lage flatbrød og lomper i Bryggerhuset, de spikket seljefløyer ved Rokkevannet og de lærte å kaste på stikka.

Juni – KulTURvandring i Rokke: Halden Turist ble lagt ned, så alle historielagene satte selv opp egne KulTURvandringene rundt om i kommunen. Vårt tilbud var «Kultur og natur langs Rokkeradet», hvor vi gikk fra Rokke kirke til fugletårnet. Geolog Thor Sørli fortalte først om raet, Jan Lillestrand tok så for seg kirken og området rundt. Neste stopp var ved Rokke skole, hvor Gerd Strand bodde og arbeidet før den ble lagt ned. Hun fortalte hvordan det så ut og var den gang. Til slutt ruslet vi ned til Fugletårnet og fikk høre av Kjell Hagen om fuglelivet og merking.

T.v.: Thor Sørli med eksempler på geologiske gjenstander fra Rokkeradet. T.h.: Ved fugletårnet ved Rokkevannet. Foto: Jens-Christian Strandos.

September – Grillfest på Rokke skole: Alle medlemmer som hadde bidratt i løpet av året på arrangementer, inkludert styre- og komitemedlemmer, ble spesielt invitert til grillfest på Rokke skole. Jellestad Gårdsbryggeri orienterte oss om deres ølproduksjon i en låve i Berg. Det ble en veldig hyggelig kveld, og vi håper det kan fortsette, slik at det blir en tradisjon. Det er viktig å sette pris på våre frivillige.

Jellestad gårdsbryggeri lærte oss om ølbrygging og bød på smaksprøver. Foto: Andreas Erichsen.

September – Digitalisering av historiske bilder: Dette arrangementet hadde vi i samarbeid med Østfold historielag og Slekt og Data. Vi leide Rokke bedehus og det var over 50 påmeldte fra hele Østfold. Det var foredrag om fylkesbilledarkivet på Borgarsyssel av Siri Eriksen Gjems og om fotodigitalisering av Henning Pytterud fra Askim historielag.

September - Høsttur til Bunæssaga og Ulveholtet i Rokke: Grunneier Tommy Bunæs tok oss imot i solskinnet på Bunæs gård. Tommy fortalte først litt om historien til gården og om dagens drift. Turleder for dagen var Dag Friberg. Etter å ha vist fram sin faste turutrustning i sekken, bar det av sted til skogs. Underveis langs runden på 3-4 km ble det korte stopp her og der hvor Dag fortalte om alt fra skogsboniteten til dyrespor. Fotograf var Jens-Christian Strandos, han tok mange fine bilder langs turen. Første mål var Bunæs-saga, en av plassene hvor husmannsgruppa har satt opp skilt og registrert stedet. Her ved Bunæselva visste man å utnytte vannkraften til å drive stadig mer avansert sagverk. Det er fortsatt spor å finne, blant annet noen fundamenter, rester etter drivverk og en kvernstein. Videre var det ikke langt opp til Ulveholtet. Ulveholtet var husmannsplass under Bunæs gård og ble tidligere også kalt Bunæsholtet. Her tok vi nistematen, før vi satte kursen nedover mot parkeringa til Ulveholtet, og var straks tilbake på Bunæs igjen. Selv om frammøte gjerne kunne vært større, ble det en hyggelig tur i fin natur.

Dag Friberg var en dyktig turleder for store og små på vei til Ulveholtet. Foto: Jens-Chr. Strandos og Andreas Erichsen.

September – Aktivitetsdager for barn: Vi inviterte først 4. trinn fra Tistedal skole, og dagen etter 4. trinn fra Berg skole til Bergtun. Det ble omvisning i stua, stabburet og fjøset. Smia var åpen, og alle fikk bruke slegga hos smeden. Inne i huset var det spikkekurs, og alle fikk spikket og malt sin egen nisse. Ble det litt tid til overs, kunne de kaste på stikka og gå på stylder ute.

November – «Funn etter utgravninger i Rokke i forbindelse med nytt vann- og avløpsanlegg»: Vi fikk besøk av arkeolog Morten Bertheussen, som fortalte om arbeidet som var blitt gjort. Det var noen interessante funn, men knapp tid og et begrenset søkeområde gjorde at det ikke ble så mye som man kanskje kunne håpe. Det er i alle fall helt sikkert at det er et interessant område med mange spor etter bosettinger og menneskelig ferdsel.

*Fylkesarkeolog Morten Bertheussen forteller.
Foto: Andreas Erichsen*

November – julemarked: Vi hadde vår plass i 2. etasje i bryggerhuset, og solgte bøker nede. Der var det leid ut til Berg bygdekvinnelag, som hadde kafé. Fint å få vist fram laget og huset.

Desember – julebord: Vi hadde igjen vårt tradisjonelle julebord, med fullt hus og god mat. Helge Warberg har bearbeidet den gamle Meierifilmen, og lagt på egne kommentarer. Den ble vist i tre deler, og ble godt mottatt. Vi har nå den opprinnelige filmen, samt flere koper av den redigerte versjonen.

Vi har flere arbeidsgrupper og komiteer i laget, som alle består av medlemmer som står på:

Bergsokningen

Redaksjonskomiteen samler inn og redigerer stoffet til årets årbok. Arbeidet har pågått hele året, og ble avsluttet med en lanseringsfest i november for alle som hadde bidratt. Styret besluttet i 2021 å dele ut lagets bøker til alle eldreinstitusjoner i Halden. Bergsokningen 2022 er delt ut til 7 institusjoner, til sammen 32 eksemplarer. I tillegg er det delt ut to gratis eksemplarer til hver av sponsorene, og ett til forfatterne og medlemmene i redaksjonskomiteen. Årboka er også en fin gave til foredragsholdere.

God servering hører med under lanseringsfest for Bergsokningen. Det var Dag Friberg som stod for maten. Foto: Odd Kjell Nilsen og Gerd Strand.

Bergtun/Berg bygdetun

Vi har ei dugnadsgruppe som holder Bergtun ryddig og pent på sommeren. Ellers er det dessverre liten aktivitet der. Vi ser at det som bremser, er manglende sanitærforhold og kjennskap til stedet. Stedet er ikke høyt prioritert blant eierne. Vi har flere konkrete forslag til forbedringer, og jobber videre med disse.

Husmannsgruppa

Husmannsgruppa holder fortsatt på med å merke både bosteder og kulturminner og registrere dem på kulturminnesok.no. Dette arbeidet kommer til å ta lang tid, og det blir mange fine turer.

T.v.: Egil Isaksen i husmannsgruppa ved plassen Åse i Berg, der hans oldeforeldre bodde.

T.h.: Grunneierne inviteres med når det skal settes opp skilt. Her bl.a. familien Orud Schmidt ved plassen Valmerkasa/Walmankasa i Rokke. Foto: Jan Erik Sørлие.

Bryggerhuset

Trygve Simensen har også i år holdt bakekurs, og huset leies ut til de som måtte være interessert. Vi har en dugnadsgjeng som tar på seg ansvaret for å vedlikeholde bryggerhuset.

Trygve Simensen har arrangert bakekurs i bryggerhuset.

Halden Historiske Bilder

Arbeidet med digitaliseringen av bilder fra Halden Arbeiderblads fotoarkiv nærmer seg nå ferdig. Foreningen Historiske Haldenbilder ble laga av de tre historielagene i Halden for å ta vare på og å digitalisere Halden Arbeiderblads store foto- og negativarkiv. I hovedsak omfatter dette materiale fra ca. 1974 – 1994. Det er nå digitalisert i underkant av 40000 enheter som er lagt ut med tilhørende tekst henta fra papirutgavene av HA. I styret har BRA historielag vært representert ved Trygve Simensen, mens det har vært annet frivillig mannskap til å utføre selve digitaliseringen. Arbeidet forventes å avslutte nå til våren, og vi vil så få tildelt utstyr og ikke minst mye kompetanse og erfaringer fra prosjektet. Vi håper å få på plass ei gruppe hos oss for mer aktivitet på dette feltet.

Jellhaug

Det er kommunen som har ansvar for lys og annet vedlikehold på Jellhaugen, men den er til stadighet mørklagt. Flere led-armaturer har gått eller blitt borte og ledninger er kutta. Kontrakten med grunneier løper så lenge ingen sier den opp.

Økonomi

Fortsatt er økonomien i laget god. Laget har inntestående 342 000 kroner på bankkonto. Regnskapet viser at laget har hatt et overskudd på 100 000. Gaver/tilskudd er på 77 000 kroner. Inntektene består ellers av medlemskontingent for 34 000 kroner og salg av bøker for 155 000 kroner. Vi har også noen inntekter på møter/kurs og egenandel ved arrangement. Den største kostnaden er ombrekking og trykking av Bergsokningen, og så har vi brukt en del på aktiviteter i form av aktivitetsdager for skoleklasser, turer og medlemsmøter. Utgiftene utgjør ellers ordinære driftsutgifter.

Medlemmer pr. 1.1.2023:

Antall enkeltmedlemmer:	98
Antall familiemedlemmer:	94
Antall æresmedlemmer:	1
Antall betalende medlemmer:	191

Styret retter en stor takk til alle som har bidratt både økonomisk og som har stilt seg til disposisjon med arbeidsinnsats ved ulike arrangementer og dugnader i 2022.

Ragnhild Løberg Stordahl
leder

Jon Erling Lindquist
nestleder

Bjørn Brevig
kasserer

Andreas Erichsen
sekretær

Yngvar Holt
styremedlem

Astrid Antonsen
1. varamedlem